

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 16.Gf.40.241/2025/5-II.

A felperes:

felperes

(cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Pálffy Miklós ügyvéd

(cím1)

Az alperes:

alperes

(cím4)

Az alperes képviselője:

Sárkány Ügyvédi iroda (ügyintéző: dr. Sárkány Gergely ügyvéd)

(cím3)

A per tárgya: vételárkövetelés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 16.G.42.120/2024/16.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, a felperes által az alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség körében részben megváltoztatja, és annak összegét 4.064.000 (négymillió-hatvannégyezer) forintra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 2.032.000 (kettőmillió-harminckétezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 495.300 euró és ebből 469.900 euró után 2022. március 24-től, 25.400 euró után 2023. október 2-től a kifizetés napjáig járó, évi 5% mértékű késedelmi kamat, továbbá összesen 45.484 forint behajtási költségátalány megfizetésére.

[2] Előadta, hogy az alperessel 2021. március 3-án adásvételi szerződést kötött az általa szállítandó technikai eszközökre. A technikai eszközöket leszállította 2022. március 24-én, azonban az alperes a részére mai napig nem fizette meg a leszállított eszközök fennmaradó ellenértékét. Az adásvételi szerződés az alperes és a megrendelőként eljáró ajánlatkérő között létrejött szerződéshez kapcsolódik. Álláspontja szerint a perbeli adásvételi szerződés 5.3. pontjában a vételár követelés érvényesítésének körében rögzített feltételek részben fennállnak – hiszen az eszközt leszállította –, részben pedig a Ptk. 6:117. § (2) bekezdése alapján az alperes nem alapíthat arra a feltételre jogot, hogy a ajánlatkérő fizetéséig a felperes részére nem kell fizetést teljesítenie, mivel ezen feltétel meghíúsulását saját maga idézte elő. A feltétel meghíúsulását elsődlegesen arra alapította, hogy a perbeli szerződésben a számlázásra, a felperesi szolgáltatás teljesítésére, valamint az alperesi ellenszolgáltatás teljesítésére kikötött határidők eltelték anélkül, hogy a ajánlatkérő teljesített volna az alperes felé, és az alperes nem tett lépéseket a követelése hatékony behajtása érdekében a ajánlatkérő-vel szemben. Másodlagosan arra, hogy a szerződésben meghatározott határidőig, illetve ésszerű időben nem teljesült e feltétel. Hivatkozott a Ptk. 6:215. § (1) bekezdésére, 1:4. § (1)-(2) bekezdéseire és 6:117. § (1)-(2) bekezdéseire, az Egyesült Nemzeteknek az áruk nemzetközi adásvételi szerződéseiről szóló, Bécsben, az 1980. évi április hó 11. napján kelt Egyezménye kihirdetéséről szóló 1987. évi 20. törvényerejű rendelet 59. cikkére. Utalt a GK 66. számú állásfoglalásra, a Győri Ítéltábla Pf.II.20.163/2019/14/I. számú ítéletére és az abban megjelölt bírósági döntésekre.

[3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy közte és a ajánlatkérő között 2019. december 20-án közbeszerzési szerződés jött létre. A felperessel akként állapodtak meg, hogy a felperes az alvállalkozójaként vesz részt a projektben, azonban kizárólag saját felelősségére és kockázatára, mivel az alperes a megrendelő ajánlatkérő esetleges nem teljesítéséből eredő kockázatokat nem vállalja a felperes irányában. Ennek fényében a perbeli szerződés 5.3. pontjában akként állapodtak meg, hogy kizárólag akkor tartozik a felperes felé kifizetéseket teljesíteni, ha a felperes a szerződésben vállalt kötelezettségeinek eleget tett és a megrendelő is teljesített az alperes felé, tehát a kifizetés fedezete rendelkezésére áll. Kiemelte a szerződés 5.2. pontját és hangsúlyozta, hogy a perbeli követeléséről a felperes egy számlát küldött meg a részére, továbbá azt is, hogy a felperes teljesítési igazolást nem csatolt, mivel az alperes azt nem állította ki, ennél fogva a szerződésben rögzített fizetési feltételek sem teljesültek. Tévesnek tartotta a felperes hivatkozását a Ptk. 6:117. §-ára, mivel az a szerződés hatályosságával kapcsolatos rendelkezés és jelen esetben a szerződés hatályba lépésének ténye sosem volt vitatott a felek között. Hangsúlyozta, hogy a perben releváns szerződéses rendelkezés, azaz a szerződés 5.3. pontja nem a szerződés hatályát érinti, hanem egy, a szerződő felek által közösen meghatározott teljesítési feltételt képez, amely nem valósult meg, így a felperesi követelés sem lehet esedékes.

[4] Előadta, hogy a ajánlatkérő-vel folyamatosan tárgyalt, 2023. év elején eljárást kezdeményezett a Magyar Kereskedelmi és Iparkamra mellett működő Teljesítésigazolási Szakértői Szervnél, 2024-ben pedig keresetet nyújtott be a megrendelővel szemben a Fővárosi Törvényszéken, amely per 26.G.41.571/2024. szám alatt jelenleg is folyamatban van. Előadta, hogy a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt közte és a ajánlatkérő kapcsolt vállalkozása, a kapcsolt vállalkozás között 23.P.21.000/2024. szám alatt szintén per van folyamatban a projekt kapcsán, a jelen perrel is érintett eszközök raktározásával kapcsolatosan. Hangsúlyozta, hogy az eljárások eredménytelensége nem jelenti a feltétel meghíúsulását.

[5] Az elsőfokú bíróság az ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 5.334.000 forint perköltséget.

[6] Határozatának tényállásában megállapította, hogy a ajánlatkérő – mint ajánlatkérő – közbeszerzési eljárást folytatott fix LNG-CNG töltölésértékesítés beszerzése (projekt keretében fix LNG-CNG töltölésértékesítés berendezéseinek beszerzése, valamennyi elem üzembehelyezése, a komplex működőképességhez szükséges valamennyi feladat ellátása”) elnevezéssel. A közbeszerzési eljárás során beérkezett ajánlatok értékelését követően az ajánlatkérő az alperes ajánlatát fogadta el a közbeszerzési eljárás tekintetében nyertes ajánlatként, és 2019. december 20-án az alperes – mint eladó – és ajánlatkérő – mint vevő – között szerződés jött létre.

[7] A szerződés 2. pontjában a szerződő felek rögzítették a szerződés tárgyát, és a 2.1. pontban kikötötték, hogy a szerződés alapján az eladó köteles a szerződésben és annak elválaszthatatlan mellékletét képező ajánlati felhívásban, közbeszerzési dokumentumokban és az eladó ajánlatában meghatározott, részletezett és körülírt egy vízi létesítményből

(horgonyzott bárka vagy azzal egyenértékű technológiai megoldás) a folyamon és egy parti létesítményből, valamint a vízi létesítmény és parti összeköttetésben álló fix LNG-CNG töltő létesítmény (a továbbiakban: létesítmény) vevő tulajdonába adására és birtokának átruházására, annak LNG technológiai elemei legyártására, beszerelési helyre szállítására és beszerelésére, telepítésére a későbbi fejlesztési, bővítési lehetőségek figyelembevételével, valamint a létesítmény próbájának elvégzésére, a létesítmény megvalósításához szükséges valamennyi engedélyeztetési és jóváhagyási eljárás lebonyolítására, az üzembe helyezéshez szükséges dokumentáció teljes körű elkészítésére, a gyártásban és az üzemeltetésben részt vevő személyzet oktatására, képzésére. Rögzítették továbbá, hogy a szerződés alapján a vevő a szerződés és a vonatkozó előírásoknak megfelelő létesítmény átvételére és vételár fizetésére köteles.

[8] A szerződő felek a szerződés 6.1. pontjában részletezték, hogy az alperes valamennyi kötelezettsége maradéktalan és szerződésszerű teljesítésének ellenértékeként nettó 1.480.000.000 forint vételárra jogosult, valamint a szerződés 7.7. pontjában – azok ütemezésének meghatározása mellett – rögzítették, hogy az alperes egy darab előlegszámlát, hat darab részszámlát és egy darab végszámlát nyújthat be az igazolt részteljesítéseket követően.

[9] Az alperes mint vevő és a felperes mint eladó 2021. március 3-án kötöttek adásvételi szerződést a felperes által szállítandó technikai eszközökre.

[10] A peres felek az adásvételi szerződés preambulumban rögzítették, hogy a szerződés tárgya a projekt keretében a ajánlatkérő elvárásának megfelelő, helyhez kötött LNC-CNG üzemanyag-töltő berendezések (a továbbiakban: létesítmény) beszerzése, valamint az üzembe helyezés személyes szakmai felügyelete az eladó által adott részletes szakmai útmutatónak megfelelően (útmutató és helyszíni oktatás). A szerződés 1. számú melléklete szerinti, a szerződésben és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott, részletezett és leírt létesítmény létrehozására alkalmas eszközök tekintetében (a továbbiakban: eszközök) az eladó a szerződés alapján felelős azok legyártásáért, minőségbiztosításáért, azért, hogy ezekkel kapcsolatosan az ellenőrzésről szóló bizonylatot biztosítsa, valamint a telepítés helyszínére történő szállításáért, a tulajdonjog vevőre történő átruházásáért, a létesítmény telepítésének felügyeletéért és mérnöki támogatásáért a későbbi fejlesztési igények figyelembevételével, bővítésért, valamint a tesztelésért, a telepítés felügyeletéért, a létesítmény átadásáért, a létesítmény telepítéséhez szükséges valamennyi engedélyezési és jóváhagyási eljárásért, a telepítéshez szükséges dokumentáció teljes körű elkészítéséért, a gyártásban és üzemeltetésben részt vevő személyzet képzéséért, oktatásáért, továbbá az itt meghatározott valamennyi feladat elvégzéséért.

[11] A peres felek a szerződés 1.1. pontjában a szerződéses ár fogalmát akként határozták meg, hogy az az eladónak a szerződés alapján a vevő által az eladó szerződéses kötelezettségeinek teljes és megfelelő teljesítéséért fizetendő teljes ár. A szerződés 4.1. pontja tartalmazta, hogy az eladó a szerződésben foglalt valamennyi kötelezettsége teljes körű és szerződésszerű teljesítésének ellenértékeként nettó 1.270.000 euró vételárra jogosult.

[12] A peres felek a szerződés 5. pontjában szabályozták a mérőföldköveket és a fizetési feltételeket, ezen belül az 5.1. pontban meghatározták, hogy az eladó a szerződés szerinti feladatát mely közbenső határidők (a továbbiakban: mérőföldkövek) betartásával köteles teljeskörűen teljesíteni. Az 5.1.1. pontban megállapodtak abban – többek között –, hogy amennyiben a vevő megállapítja, hogy az eladó az adott mérőföldkőhöz kapcsolódó részteljesítést a szerződésnek és a jogszabályoknak megfelelően teljesítette, akkor teljesítésigazolást állít ki, amely biztosítja az adott számla kifizetését az eladó felé.

[13] A peres felek az 5.2. pontban rögzítették – az összeg és a számla benyújtása feltételeinek meghatározásával – azt az ütemezést, amely szerint az eladó egy előlegszámlát, kettő részszámlát és egy végszámlát nyújthat be a visszaigazolt részleges teljesítések után, és azokat a határidőket, amelyeken belül a vevőnek a vételár részletek kifizetését teljesítenie kell. Az 5.2.1. pont szerint a vevő a teljesítésigazolást az eladó által az előírt és megerősített dokumentumlistának megfelelően benyújtott teljes körű dokumentumok kézhezvételét követő 2 napon belül állítja ki az eladónak, ha minden feltétel teljesült. Az eladó a teljesítésigazolás kézhezvételét követően 3 napon belül bocsátja a proforma számlát a vevő rendelkezésére, a vevő a számla összegét 15 napon belül fizeti ki az eladónak.

[14] A peres felek a szerződés 5.3. pontjában kikötötték, hogy a fenti – az 5.2. pontban foglalt – táblázatban leírt kifizetés csak számla ellenében, az adott munkára, munkarészre vonatkozó teljesítésigazolás kiállítását követően fizethető ki, amennyiben az eladó a szerződés szerinti kötelezettségeit határidőre és szerződés szerűen teljesíti, és a vevő felé a ajánlatkérő is teljesítést nyújt.

[15] A szerződés 5.4. pontja alapján az eladó minden egyes kifizetés előtt a kifizetés összegének megfelelő számlát állít ki a vevőnek. A felek a szerződés 20. pontjában szabályozták az alkalmazandó jogot, és kikötötték, hogy a szerződést Magyarország hatályos jogszabályai szerint kell értelmezni.

[16] A felperes az adásvételi szerződés tárgyát képező eszközöket az alperes részére leszállította. Az alperes azonban a vételárfizetési kötelezettségének 495.300 euró erejéig a felperes részére a mai napig nem tett eleget.

[17] A ajánlatkérő az alperes és a közte létrejött szerződés alapján fennálló vételárfizetési kötelezettségének az alperes irányába maradéktalanul maga sem tett eleget. Az alperes a közte és a ajánlatkérő között a ajánlatkérő vételárfizetési kötelezettségének teljesítése kapcsán kialakult vitás helyzetben a ajánlatkérő-vel egyeztetéseket folytatott, majd a 2023. év elején eljárást kezdeményezett a ajánlatkérő-vel szemben a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Teljesítésigazolási Szakértői Szervnél. Ezt követően 2024.

évben pert indított a ajánlatkérő-vel szemben a vételár követelése érvényesítése iránt, amely per a Fővárosi Törvényszéken 26.G.41.571/2024. számon van folyamatban.

[18] Az elsőfokú bíróság határozatának jogi indokolásában a perben alkalmazandó joggal összefüggésben utalt a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.) 1. § a) pontjára, 2. §-ára, az 50. § (1) bekezdésére, a szerződés 20. pontjára, amelyek értelmében rögzítette, hogy a felek kifejezett jogválasztása alapján a jogvitájukra a magyar jog alkalmazandó, annak pedig része az áruk nemzetközi adásvételéről szóló, Bécsben, 1980. április 11. napján kelt Egyezmény, amelyet Magyarországon az 1987. évi 20. törvényerejű rendelettel hirdettek ki. Az Egyezmény 1. cikk (1) bekezdése szerint a felek között létrejött nemzetközi adásvételi szerződésére az Egyezmény rendelkezései az alkalmazandók. Utalt az Egyezmény 53. cikkére, a 62. cikkére, a 7. cikk (2) bekezdésére és kifejtette, hogy az egyezmény nem tartalmaz kifejezett rendelkezést a vételár fizetési kötelezettség teljesítési feltételeinek megghiúsulására és arra vonatkozóan, hogy a feltétel megghiúsulása esetén arra a vevő hivatkozhat-e. A felperes az ezzel kapcsolatos jogállítást nem az Egyezmény rendelkezésére alapította és nem jelölt meg olyan, az Egyezmény alapjául szolgáló általános elvet sem, amellyel összhangban kell a perbeli kérdést megoldani. Ennélfogva az Egyezmény 7. cikk (2) bekezdése, továbbá az Nmjt. 50. § (1) bekezdése és a 9. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a magyar jogot kell alkalmazni.

[19] Elsődlegesen azt vizsgálta, hogy fennáll-e az alperest terhelő vételár fizetési kötelezettség teljesítésének, azaz az alperes szolgáltatása esedékességének a szerződés 5.3. pontjában foglalt valamennyi feltétele. A Ptk. 6:8. § (1) bekezdése, valamint a 6:86. § (1) bekezdése alapján a felek szerződését akként értelmezte, hogy a felek a szerződés 4.1. pontjában meghatározott és 5.2. pontjában részletezett, a vevőt terhelő vételár fizetési kötelezettség teljesítését a szerződés 5.3. pontjában konkrétan meghatározott – az eladó saját szolgáltatásának teljesítéséből álló feltételen kívül – további feltételekhez kívánták kötni, amelyek egyben a felperesi perbeli igény érvényesítésének a feltételei.

[20] Nem fogadta el a felperes azon hivatkozását, hogy a szerződéses feltétel a felperes számára előnytelen, figyelemmel a Ptk. 6:59. § (2) bekezdésében foglaltakra. Megállapította, hogy a szerződés 5.3. pontja értelmében a vételár megfizetésének egyik feltétele az volt, hogy a ajánlatkérő az alperes és a közte létrejött szerződést az alperes számára maradéktalanul teljesítse, amely feltétel nem vitatottan a per megindításáig csupán részben teljesült. A hivatkozott szerződéses feltétel körében nem volt annak relevanciája, hogy a ajánlatkérő milyen indokokkal tagadta meg a teljesítést.

[21] A szerződéses feltétel elmaradásával összefüggésben tévesnek tartotta a felperesnek a Ptk. 6:117. §-ára való hivatkozását. Rámutatott arra, hogy a rendelkezés – eltérően a régi Ptk.-tól – rendszertanilag a Ptk. Hatodik Könyv Második Részében, azaz a szerződés általános szabályai körében szabályozott VII. címben, a szerződés hatályára és hatálytalanságára vonatkozó szabályok között került elhelyezésre, ezért a hivatkozott rendelkezésnek a perben nincsen jelentősége tekintettel arra, hogy a felperes keresete sem a perbeli szerződés érvényességét, sem hatályosságát nem támadta. Erre figyelemmel a

függőben lévő feltétel jogintézményére történt felperesi hivatkozás nem alapos figyelemmel a Kúria Pfv.21.280/2020/4. számú precedensképes határozatában foglaltakra is. Megjegyezte, hogy a felperes által hivatkozott Győri Ítéltábla Pf.II.20.163/2019/14/I. számú ítélete a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV törvény (a továbbiakban: rPtk.) 312. § (2) bekezdésére utalással arra a következtetésre jutott, hogy a vevő szolgáltatása esedékességének, mint feltétel bekövetkezte a vevőnek felróható lehetetlenülése, a vevői teljesítés elmaradása miatti kártérítési kötelezettséget váltja ki, azonban a perben a felperes ettől eltérő alanyi jogát, a szerződés teljesítése iránti igényét érvényesíti.

[22] Helytállónak találta azon alperesi védekezést, hogy a felperes követelése az esedékesség hiánya miatt akkor sem lehetne alapos, amennyiben az a Ptk. 6:116. § (1) bekezdésében szabályozott függőben lévő feltétel jogintézménye és ekként, a 6:117. § (2) bekezdése alkalmazható lenne. Ugyan nem volt vitatott a perben, hogy a ajánlatkérő önkéntes teljesítése az alperes irányába elmaradt, ez azonban nem azt jelenti, hogy a felperes vételár követelésének e feltétele megghiúsult, azaz, hogy az soha többé nem következhet be, különös tekintettel arra, hogy az alperes nem vitatottan a ajánlatkérő-vel szemben a köztük létrejött szerződésben rögzített szolgáltatás teljesítése iránti igényét bírósági úton érvényesíti.

[23] Hangsúlyozta, hogy a szerződés 5.3. pontjában a felek nem rögzítettek időbeli korlátot a feltételek vonatkozásában, a szerződésnek sem a felperes szolgáltatását, közbenső határidejét meghatározó 5.1. pontja, sem a számlák kiállításának feltételeit és az alperesnek az azokhoz kapcsolódó egyes vételár-részletek fizetési kötelezettsége teljesítésére vonatkozó határidőket tartalmazó 5.2. pontja nem foglal magában olyan határidőt előíró szerződéses rendelkezést, amelynek elteltét követően már nem vehető figyelembe a ajánlatkérő alperes részére történő teljesítése, mint szerződéses feltétel. A rendelkezésekből nem olvasható ki olyan szűkítő feltétel, hogy az azokban foglalt határidők elteltét követően a perbeli feltétel megghiúsul. Rögzítette, hogy ilyen tartalmú szerződéses rendelkezést a felperes sem jelölt meg konkrétan. Megfelel az ésszerű időn belüli igényérvényesítés kritériumának az, hogy az alperes a ajánlatkérő részére kiállított 5. részszámlában foglalt követelés felperes által állított 2022. februári esedékességéhez képest a ajánlatkérő ellen a követelés érvényesítése iránti pert 2024. évben indította arra is figyelemmel, hogy a szerződésből eredő követelését az alperes ez idő alatt peren kívül érvényesítette, ahogyan arra maga a felperes is hivatkozott. Ennélfogva ezen időtartam eltelte sem vezet a perbeli szerződéses feltétel megghiúsulásához.

[24] Mivel az ügyben a Ptk. 6:117. § (2) bekezdése nem alkalmazható, e teljesítési feltétel fenn nem állására az alperes hivatkozhatott. Ugyanakkor, mivel a feltétel egyébként sem hiúsult meg, a bíróságnak az alperes magatartását, illetőleg annak felróhatóságát nem kellett vizsgálnia. Ezért nem volt helye a felperes által e körben hivatkozott Ptk. 1:4. §-a alkalmazásának és nem volt perbeli jelentősége az alperes 2022. június 30-án kelt első éves jelentésének és a 2024. május 28-án kelt közleményének, valamint annak, hogy az alperes, a közte és a ajánlatkérő között létrejött szerződésből eredő kötelezettségeit teljesítette-e. Mivel a szerződés 5.3. pontjában rögzített, a vételár fizetési kötelezettség teljesítésének konjunktív feltételei nem állnak fenn, a teljesítés többi feltétele teljesülésének, így a felperes szerződéses kötelezettségei teljesítésének és a számlák, illetőleg a teljesítési igazolások kiállításának vizsgálata szükségtelen, ezért mellőzte a felperesi teljesítés tényére vonatkozó felperesi bizonyítási indítvány körében a tanú meghallgatását a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi

CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 276. § (5) bekezdése alapján. Minderre figyelemmel a felperes követelése az alperessel szemben nem vált esedékessé, ezért a keresetet elutasította.

[25] A perköltségről a Pp. 83. § alapján és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (2) bekezdés c) pontja és a 4/A. § (1) bekezdése alapján döntött.

[26] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását kérte a kereseti kérelemnek megfelelően, továbbá az alperes perköltségben való marasztalását. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását a perfelvételi szaktól. Harmadlagosan az alperes elsőfokú perköltségének észszerű mértékre történő mérséklését kérte akként, hogy az ítéltábla 40.000 forint + áfa/óradíjat vegyen figyelembe a 21 munkaóra mellett. Kérte továbbá az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását.

[27] Hangsúlyozta, hogy az alperes magatartásának megítélése körében nem kizárólag a Ptk. 6:117. §-ára, hanem a Ptk. 1:4. §-ára is hivatkozott. Tévesnek tartotta azt az álláspontot, hogy a Ptk. 1:4. §-a alkalmazásának nem volt a perben jelentősége, ugyanis azt nem kizárólag az alperes felróható magatartása körében kellett volna vizsgálni, hanem abban a körben is, hogy az alperes a felróható magatartására hivatkozhat-e. Ekörben az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozik a Kúria Pfv.21.280/2020/4. számú ítéletében foglaltakra, ugyanis ezen állásponttal sem a Ptk., sem a szakirodalom nem azonosul, figyelemmel a Ptk. általános indoklására. Álláspontja szerint amennyiben a Ptk. 6:117. § (2) bekezdése nem alkalmazható, úgy a Ptk. 1:4. §-át kellett volna vizsgálnia a bíróságnak.

[28] A Ptk. 6:117. § (2) bekezdésének alkalmazhatósága körében utalt a Győri Ítéltábla Pf.II.20.163/2019/14/I. számú ítéletére és az abban hivatkozott Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.851/2011/5. számú, 6.Pf.20.116/2008/5. számú, és a 14.Gf.40.015/2010/6. számú határozataira. A Győri Ítéltábla azt mondta ki – függetlenül a konkrét ügyben tett megállapításaitól –, hogy a rPtk. szerint az egész szerződés hatályának bekövetkeztét érintő szabályhoz hasonlóan a bírói gyakorlat hasonló függő jogi helyzetet eredményezőnek tekinti azt is, ha az egyik fél szolgáltatásának esedékessége valamely feltételhez kötött. A Fővárosi Ítéltábla 14.Gf. határozata is azt fejtette ki, hogy a rPtk. 229. § (2) bekezdése összefügg a rPtk. 4. § (4) bekezdésével, azaz amennyiben a felfüggesztő feltétel bekövetkeztét valamelyik szerződő fél felróhatóan megghiúsítja, a feltételt bekövetkezettnek kell tekinteni, azaz ilyen esetben az alperesi teljesítés feltétele hatályosul. A Fővárosi Ítéltábla a 6.Pf. számú ítéletében is azt fejtette ki, hogy alaptalan a követelés időelőttiségére való hivatkozás, mivel a rPtk. 229. § (2) bekezdése értelmében a feltétel megghiúsulására nem alapíthat jogot az, aki azt felróhatóan maga idézte elő.

[29] Minderre figyelemmel megállapítható, hogy a rPtk. 229. § rendelkezéseit – ami szó szerint megfelel a Ptk. 6:117. §-nak – a bírói gyakorlat egyrészt együtt értelmezte a rPtk. 4. § (4) bekezdéssel, és nem kizárólag az egész szerződés hatályosságára, hanem a szerződés

egyres rendelkezéseinek hatálybalépésére is értelmezte. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. 6:117. § (2) bekezdése és a rPtk. 229. § (2) bekezdése, valamint a Ptk. 1:4 §-a és a rPtk. 4. § (4) bekezdése nemcsak szövegszerűen teljesen azonosak, de jogszabályon belüli elhelyezkedésük is változatlan. Minderre figyelemmel álláspontja szerint a rPtk.-val összefüggésben hivatkozott bírói gyakorlat az új Ptk. alapján is irányadó, a Ptk. 6:117. § (2) bekezdésének alkalmazása nem szűkül le az egész szerződés hatályára, illetve a szolgáltatás lehetetlenné válására. Tehát nincs jogi indoka a Ptk. 6:117. § (2) bekezdése és a rPtk. 229. § (2) bekezdése eltérő megítélésének és értelmezésének, ennél fogva az elsőfokú bíróság értelmezése jogszabálysértő.

[30] Az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta az alperes magatartásának felróhatóságát, valamint azt, hogy ezt az alperes maga idézte elő, mivel nem tartotta alkalmazhatónak a Ptk. 6:117. § (2) bekezdését és 1:4. § (2) bekezdést. Ezzel szemben fenntartotta a keresetében kifejtetteket annak a körében, hogy az alperes maga idézte elő a feltétel megghiúsulását. Annak tulajdonított jelentőséget, hogy egy általános adásvételi szerződés alapján a felek egyidejű teljesítésre kötelesek, ennél fogva az alperesnek a teljesítést követő ésszerű határidőn belül meg kellett volna fizetni a felperes részére az ellenértéket. A Ptk. 6:130. §-a alapján amennyiben a pénztartozás teljesítési időpontját a felek nem határozták meg, annak teljesítése általában 30 nap. Erre azért hivatkozott, mert álláspontja szerint a szolgáltatást ésszerű időn belül kell követni az ellenszolgáltatásnak, ugyanakkor az alperes nem tett meg minden tőle telhetőt annak érdekében, hogy az ellenszolgáltatás ésszerű időn belül kövesse a szolgáltatást. A felek általános együttműködési kötelezettsége alapján az alperesnek biztosítania kellett volna azt, hogy a felperes az ellenértéket a teljesítéssel egyidejűleg, de legkésőbb a teljesítéstől számított ésszerű határidőn belül megkapja. A fentieknek megfelelően az alperesnek úgy kellett volna megkötni a ajánlatkérő-vel a szerződést, hogy a nem vitatott felperesi teljesítés után a felperes minél előbb az ellenértéket megkapja. Az alperesnek a ajánlatkérő-vel kötött szerződést szerződészerűen kellett volna teljesítenie. Amennyiben pedig valamilyen jogvita van a ajánlatkérő-vel, az alperesnek törekednie kellett volna arra, hogy a felperes az általa rendben leszállított gép ellenértékét ésszerű időn belül megkapja. Mindebből annak megállapítása következik, hogy ugyan a felek által szerződésben megjelölt feltétel az alperes állítása alapján nem teljesült, de az alperes felelős a feltétel nem teljesüléséért, ezért a feltétel nem teljesülésére nem hivatkozhat.

[31] Állította, hogy az alperes magatartása felróható, amelynek körében Fuglinszky Ádám „Kártérítési jog” című könyvében rögzítettekre hivatkozott. Ehhez kapcsolódóan kiemelte, hogy az alperes egy tőzsdén jegyzett cég, jelentős belső és külső megfelelő szakértelemmel bíró alkalmazottal és megbízottal, így hasonló projektek végrehajtásában jártasként az alperes joggal számíthatott arra, hogy a ajánlatkérő részéről fizetési késedelem lesz fizetési határidőt biztosító eszközök nélkül. A ajánlatkérő-vel a tárgyalás már 2022-ben elakadt, ennek ellenére 2024-ig nem történt semmilyen érdemi intézkedés azzal összefüggésben, hogy a szerződést teljesítsék. Az alperes és a felperes által megkötött szerződés több pontjára tekintettel is aránytalan és hátrányos a felperesre nézve, amellyel összefüggésben arra hivatkozott, hogy a részére előnytelen szerződéses rendelkezések emelik az alperes felróhatósági szintjét, mivel a felperes által előzetesen előnytelenül teljesített szerződés esetén jobban elvárható az az alperestől, hogy professzionálisan és gyorsan hajtsa be a követelést. Az alperes magatartásának felróhatósága körében ugyancsak a Győri Ítéltábla Pf.20.163/2019. számú határozatára hivatkozott azon érvelése tekintetében, hogy a

rPtk. és az új Ptk. rendelkezései értelmezése között nem lehet különbséget tenni, így nem lehet idő előttinek tekinteni a felperes azon igényét, hogy az alperes a vételár tartozását fizesse meg annak ellenére, hogy részére még a ajánlatkérő nem fizetett, mivel ez a fentiek szerint az alperesnek felróható volt.

[32] Mivel az alperes felróhatóságának vizsgálata nem történt meg, ezért az ítélet hatályon kívül helyezésének van helye, ez pedig megismételt eljárásban lehetséges.

[33] Az elsőfokú bíróság ugyanis jogszabálysértően mellőzte a felperes állítási szükséghelyzetre vonatkozó felhívását, pedig lényeges kérdés lett volna az, hogy az alperes a ajánlatkérő felé szerződésszerűen teljesített-e vagy ennek elmaradása felróható-e alperesnek. Amennyiben az elsőfokú bíróság részletesen vizsgálta volna ezt a kérdést és úgy ítélte volna meg, hogy ez nem jelen eljáráshoz tartozik, úgy abban az esetben helye lett volna az eljárás felfüggesztésének a Pp. 123. § (2) bekezdése alapján. A megismételt eljárásban szükséges vizsgálni a további szerződéses feltételekre, valamint számlákra vonatkozó rendelkezéseket, beleértve a felperesnek a bizonyítási indítványát az állítási szükséghelyzetre. Ennélfogva az elsőfokú bíróság jogszabálysértően mellőzte a felperes bizonyítási indítványait.

[34] A harmadlagos fellebbezése körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróságnak az Ükr. 3. § (5) bekezdése alapján mérsékelnie kellett volna az ügyvédi munkadíj összegét, mert az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Az ügyben az alperesi képviselő két beadványt készített és egy tárgyaláson vett részt, ezért Budapesten, a jelen perben érintett ügyekben szokásos 40.000 forint + áfa munkadíj észszerűségére figyelemmel, egy beadványra fordított 10 munkaóra esetén is legfeljebb 840.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj állapítható meg, ami összesen 1.066.800 forint, ami majdnem ötöde az elsőfokú bíróság által megítélt perköltségnek.

[35] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, valamint a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[36] Fenntartotta az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait. Hangsúlyozta, hogy a felperes a keresetében és a perben tett nyilatkozataiban sem vitatta az alperes által előadott tényállást, továbbá a felek közötti szerződés 5.3. pontjában foglalt kikötés fennállását, továbbá azt, hogy az a szerződő felek akaratának megfelel. Nem vitatta továbbá a felek közötti szerződés érvényét, hatályát és azon alperesi magatartás jogszerűségét, hogy a ajánlatkérő nem teljesítésére hivatkozással a teljesítést maga is megtagadhatta a felek által meghatározott szerződéses feltétel teljesülésének hiányában. Elismerte annak tényét is, hogy az alperes ajánlatkérő-vel szembeni követelését nemperes és peres eljárás keretében is érvényesítette.

[37] Hangsúlyozta, hogy a felperes nem igazolta, hogy az általa hivatkozott jogszabályok miként támaszthatnák alá követelését, továbbá mire alapozza a szerződéses feltétel állítólagos megghiúsulására vonatkozó állítását, nem jelölte meg a megghiúsulás időpontját sem, amire a követelés esedékességét alapozta volna. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a perben a felek közti szerződés hatálya felperesi oldalról sem volt vitás, így a felperesi keresetnek a Ptk. 6:117. § (2) bekezdésére alapítása nem helytálló. Alappal mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy a felperes a keresetében nem kártérítési igényt terjesztett elő, így az általa hivatkozott Győri Ítéltáblai határozat a perben irreleváns. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt is, hogy a felperes keresetében foglalt feltétel megghiúsulása az ügyben nem áll fenn tekintettel arra, hogy a követelés jelenleg is érvényesítés alatt van.

[38] Tájékoztatta a bíróságot, hogy a felperes által hivatkozott, az alperes és a kapcsolt vállalkozás közötti eszközök elhelyezésével kapcsolatos peres eljárás időközben az alperes pernyertességével lezárult, azonban az alperes és a ajánlatkérő közötti, a per vonatkozásában relevanciával bíró peres eljárás továbbra is folyamatban van a Fővárosi Törvényszék előtt.

[39] A fellebbezés tévesen állítja, hogy az elsőfokú ítélet azt rögzítette volna, miszerint a Ptk. 1:4. §-a alkalmazásának nem volt perbeli jelentősége, ugyanis az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy a hivatkozott jogszabály alkalmazásának nincs helye, tehát a felperesi előadást az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta és elbírálta. A felperesnek a Ptk. 6:117. §-ával kapcsolatos fellebbezési érvelése kapcsán az elsőfokú ítélet [52] bekezdésében rögzítettekre hivatkozott. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében nem fejtette ki, hogy az alapelvi rendelkezések miként lennének alkalmazhatóak, továbbá nem tartalmazza az új Ptk. 6:117. § (2) bekezdésének és a rPtk. 229. § (2) bekezdésének értelmezésére vonatkozó indokolást sem. Ennélfogva az ezzel összefüggő felperesi állítások és jogszabálysértésre való hivatkozás az ítélet hatályon kívül helyezési okaként nem szolgálhat.

[40] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor az alperes állítólagos felróhatósága vonatkozásában a perben nem folytatott le bizonyítási eljárást, hiszen az alperes és a ajánlatkérő jogviszonya tekintetében külön eljárás van folyamatban. Ugyanakkor maga a felperes jelöli meg a felróhatóságot a megghiúsulás körében vizsgálandó körülményként, a megghiúsulás hiánya pedig jelen perben megállapítható és az felperes által sem vitatott tény.

[41] Hangsúlyozta, hogy az ügyvédi munkadíj elsőfokú bíróság általi megállapítása jogszabályon alapul, és az nem eltúlzott.

[42] A felperes fellebbezése nagyobb részében nem alapos.

[43] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helytálló az abból levont jogi következtetése, döntésével – a perköltség összege megállapításának kivételével – az ítéltábla egyetért.

[44] Tévesen hivatkozik a felperes fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértően értelmezi a Ptk. 6:117. § (2) bekezdését és az 1:4. § (2) bekezdését. A fellebbezésben ekörben kifejtett érveléssel összefüggésben tényszerűen megállapítható, hogy a Ptk. 6:117. § (2) bekezdésében és a rPtk. 229. § (2) bekezdésében rögzített szabály azonos, azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni a hivatkozott jogszabályi rendelkezéseknek a Ptk.-n belüli elhelyezését. A Ptk. 6:117. § (2) bekezdése – ahogyan arra az elsőfokú bíróság is utalt – rendszertanilag a Ptk. Hatodik Könyv Második Részében, azaz „A szerződés általános szabályai”-t rögzítő VII. címben, a szerződés hatályára és hatálytalanságára vonatkozó szabályok között került elhelyezésre. A rPtk. 229. § (2) bekezdése pedig a rPtk.-nak „A szerződés tartalma és tárgya” című XX. fejezetében, „A feltétel és időhatározás” cím alatt található. Ez egyben annak megállapítását is eredményezi, hogy a felperesnek a Ptk. 6:117. § (2) bekezdésére való hivatkozása nem megalapozott, mert a szerződés hatályára vonatkozó szabályoknak a perben nincs relevanciája, ugyanis a felperes keresete a szerződés teljesítésének követelésére irányul, az a perbeli megállapodás hatályosságát nem érintette. Erre mutatott rá az elsőfokú bíróság által hivatkozott Pfv.21.280/2020/4. számú precedensképes határozatában a Kúria is.

[45] A hivatkozott döntésében a Kúria arra is kitért, hogy a Ptk. 1:4. §-a a Ptk. Első Könyv Bevezető Rendelkezései között elhelyezett, a törvénykönyv egészére vonatkozó alapvető szintű rendelkezés. A Ptk. az alapelvektől elkülöníti az általános jelentőségű konkrét szabályokat, így alapvonása, hogy – a rPtk.-tól e vonatkozásban eltérően – speciális szabályok alkalmazása nélkül nem engedi pusztán az alapelvekre épülő ítélezést. Az ettől eltérő, a Ptk. 1:4. §-a önálló alkalmazásának szükségességére vonatkozó fellebbezési érvelés ezért megalapozatlan.

[46] Rámutat arra is az ítéltábla, hogy a fellebbezésben hivatkozott, a Győri Ítéltábla Pf.II.20.163/2019/14/I. számú határozata a teljesítés esedékességének feltétele körében alkalmazta a rPtk. 229. § (2) bekezdését annak megállapításával, hogy a teljesítési feltétel vevőnek felróható lehetetlenülése kártérítési kötelezettséget von maga után. A jogerős ítélet tehát nem a szerződés teljesítése iránti igény, hanem a szerződésszegés keretében vizsgálta a megjelölt jogszabályra való hivatkozás megalapozottságát. Jelen perben azonban a kereset a szerződés teljesítésének követelésére irányul – amelyhez a bíróság a Pp. 2. § (2) bekezdése értelmében kötve van –, ugyanakkor a felperes nem hivatkozott az alperes szerződésszegésére (a teljesítés megtagadására), azzal okozati összefüggésben felmerülő kártérítési igénye nincs.

[47] A fentieket meghaladóan helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság azt is, hogy a Ptk. 6:117. § (2) bekezdésében rögzített jogszabályi feltétel megvalósulása sem állapítható meg, mivel a feltétel meghíúsulása annyit jelent, hogy a feltétel bekövetkezésének a lehetősége végleges jelleggel megszűnik. Erre vonatkozó tényállítása nem volt a felperesnek,

pusztán az alperes késedelmes jogérvényesítésére hivatkozott, amely álláspontja szerint a szerződés 5.3. pontjában rögzített teljesítésre vonatkozó feltétel meghíúsulását eredményezi. Az azonban nem vitás, hogy az alperes a ajánlatkérő teljesítésével összefüggésben peres eljárást kezdeményezett, azaz a ajánlatkérő alperes felé való teljesítése még megtörténhet, az végleges jelleggel nem vált lehetetlenné.

[48] A feltétel meghíúsulása körében előadott további fellebbezési érvelés konkrét tényállítás hiányában általános jellegű, ugyanakkor a fentiekben kifejtettek értelmében a felperes által érvényesített jog szempontjából nem bírnak relevanciával. Ekörben kiemeli az ítéltábla azt is, hogy a felperes sem vitatta az alperes ajánlatkérő-vel szembeni peren kívüli és peres igényérvényesítését, ami a szerződés teljesítése és az együttműködési kötelezettség körében is értékelendő. Minderre figyelemmel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az alperesi fizetési kötelezettség szerződésben rögzített feltétele nem hiúsult meg, amelynek következtében helytálló az a megállapítás is, hogy az 5.3. pontban rögzített konjunktív fizetési feltételek nem valósultak meg.

[49] Az ítéltábla rögzíti, hogy az ítélet hatályon kívül helyezése körében a felperes nem jelölt meg olyan eljárási szabálysértést, ami az ügy érdemi elbírálására kihatott. Az állítási szükséghelyzet szabályainak nem megfelelő alkalmazására vonatkozó felperesi fellebbezési érvelés kapcsán rámutat az ítéltábla arra, hogy önmagában a felperesi válasziratban alpereshez intézett kérdések feltevésének indítványozása nem meríti ki az állítási szükséghelyzet Pp. 184. § (1) bekezdésében rögzített jogszabályi feltételeinek megvalósulását, ugyanakkor a felperes nem jelölte meg azt a szükséghelyzettel érintett tényállítást sem, amelyet a Pp. 184. § (2) bekezdése értelmében az állítási szükséghelyzet fennállása esetén a bíróság valóban fogadhat el.

[50] Helytállóan hivatkozott a felperes harmadlagosan az elsőfokú perköltség eltúlzott voltára arra is figyelemmel, hogy az elsőfokú eljárás során az érdemi tárgyalási szakban nem folyt bizonyítás, az alperesi jogi képviselő által végzett munka keretében két beadvány előterjesztését és egy tárgyalási jelenléteket kell értékelni. Mindezzel összefüggésben az ítéltábla az Ukr. 3. § (2) bekezdés c) pontja és (6) bekezdése értelmében 3.200.000 forint + 864.000 forint áfa, összesen 4.064.000 forint mérsékelt összegű ügyvédi munkadíj megállapítását találta arányban állónak.

[51] Minderre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség körében részben megváltoztatta, és annak összegét 4.064.000 forintra leszállította.

[52] A felperes fellebbezése nagyobb részt, a per főtárgya tekintetében nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint pervesztesként köteles megtéríteni a pernyertes alperes másodfokú perköltségét, amelynek körében az ítéltábla az ügyvédi

munkadíjat vette figyelembe. Az ügyvédi munkadíj mértékét az Ükr. 3. § (2) bekezdés c) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg 1.600.000 forint + 432.000 forint áfa, összesen 2.032.000 forint mérsékelt összegben. A Pp. 83. § (5) bekezdése értelmében a megtérítési kötelezettséggel nem érintett másodfokú perköltség (fellebbezési eljárási illeték) a felperes terhén marad.

Budapest, 2026. január 21.

Dr. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

Dr. Sági Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

Dr. Pásztor Csaba s.k.
bíró